

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार-ब

वर्ष १, अंक १०]

गुरुवार ते बुधवार, एप्रिल ९-१५, २०१५/चैत्र १९-२५, शके १९३७

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये २०.००

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १२ मार्च २०१५

अधिसूचना

महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम, १९६०.

क्रमांक स्मारक २०१३/प्र. क्र. २३/सां.का.३.—ज्याअर्थी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाची प्राथमिक अधिसूचना क्र. स्मारक २०१३/प्र.क्र. २३/सां.का. ३, दिनांक २० मार्च २०१३ या अन्वये महाराष्ट्र शासनाने या सोबत असलेल्या अनुसूचीत निर्दिष्ट केलेले प्राचीन ऐतिहासिक स्मारक संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्याचा इरादा असल्याची दोन महिन्यांची नोटीस दिली होती ;

आणि ज्याअर्थी, असे स्मारक संरक्षित म्हणून घोषित करण्यासंबंधी शासनाकडे कोणत्याही हरकती आलेल्या नाहीत.

त्याअर्थी, आता महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम, १९६० (१९६१ चा महा. १२) या अधिनियमाच्या कलम ४ च्या पोट-कलम ३ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे उक्त प्राचीन व ऐतिहासिक स्मारक संरक्षित स्मारक असल्याचे जाहीर करीत आहे.

उक्त स्मारकात हितसंबंध असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला, ही शासन अधिसूचना **राजपत्रात** प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेपासून दोन महिन्यांच्या आत उक्त स्मारक राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्याच्या घोषणेस हरकत घेता येईल.

आणि पूर्वोक्त मुदत संपण्यापूर्वी अशा प्रकारची हरकत मा. सचिव (सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ यांच्याकडे आल्यास शासन त्याचा विचार करील.

अनुसूची

स्थान : बाणकोट, सर्व्हे नं. ७४, तालुका : मंडणगड, जिल्हा : रत्नागिरी

स्मारकाचे नाव.—बाणकोट किल्ला/हिम्मतगड किल्ला.**मालकी.**—सरकारी (गट नंबर ७४).

तपशील.—बाणकोट किल्ला नेमका कधी बांधला गेला याबाबत लेखी पुरावा उपलब्ध नसला तरी हा किल्ला निजामशाही कारकिर्दीत अस्तित्वात होता. निजामशाहीच्या अस्तानंतर हा किल्ला आदिलशाहीचे आरमार प्रमुख सिद्ध यांच्या ताब्यात होता. इ.स. १७३३ मध्ये हा किल्ला सिद्दीकडून मराठ्यांनी जिंकला त्यानंतर काही काळ हा किल्ला आंग्रेच्या ताब्यात होता. इ.स. १७५५ साली ब्रिटीशांना हा किल्ला जिंकून फोर्ट व्हिक्टोरिया हे नाव दिले. मराठे व ब्रिटीश यांच्यात झालेल्या तहामुळे हा किल्ला मराठे शाहीत व नंतर पुन्हा ब्रिटीशांच्या ताब्यात गेला. या किल्ल्याच्या तटबंदीस ७ बुरूज व २ दरवाजे असून किल्ल्याच्या आतील भागात तीन मोठ्या वास्तूंचे पाय व १ विहीर असे अवशेष आहे. १६ व्या शतकाच्या आधीपासून अस्तित्वात असलेल्या बाणकोट या किल्ल्यास विशेष महत्त्व आहे.

संरक्षित करावयाच्या स्मारकाचे क्षेत्रफळ.— लांबी : (पूर्व-पश्चिम) ८३.०० चौ. मी.

रुंदी : (दक्षिण-उत्तर) ८१.०० चौ. मी.

एकूण क्षेत्रफळ : ५१ आर (५१६६.४१ चौ. मी.).

संरक्षित करावयाचे सभोवतालचे क्षेत्र.— पूर्वस : आग्नेय बुरुजापासून ३२ मीटर ;

पश्चिमेस : नैऋत्य बुरुजापासून १६ मीटर ;

दक्षिणेस : दक्षिण बुरुजापासून २० मीटर ;

उत्तरेस : वायव्य बुरुजापासून १७ मीटर ;

संरक्षित करावयाचे स्मारकाच्या सभोवतालचे एकूण क्षेत्रफळ ७५६०.५९ चौ. मी.

संरक्षित करावयाचे एकूण क्षेत्रफळ (स्मारकासह) :—एकूण क्षेत्रफळ १२७२७ चौ. मी.**नियंत्रित क्षेत्राच्या चतुःसीमा .**—पूर्व.—सर्व्हे नं. १४, सर्व्हे नं. ३० पैकी ;**पश्चिम.**—सर्व्हे नं. ७१ पैकी ;**दक्षिण.**—सर्व्हे नं. ३० पैकी, सर्व्हे नं. ३० पैकी ;**उत्तर.**—सर्व्हे नं. ७१ पैकी, सर्व्हे नं. १४ पैकी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सं. पां. भोकरे,

शासनाचे उप सचिव.

TOURISUM AND CLUTURAL AFFAIRS DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Mumbai 400 032

dated 12th March 2015

NOTIFICATION

MAHARASHTRA ANCIENT MONUMENTS AND ARCHAEOLOGICAL SITES AND REMAINS ACT, 1960.

No. Smarak-2013/C.R.23/Sanka-3.—Whereas, by Government Notification, Tourisum and Clutural Affairs Department No. Smarak 2013/C.R.23/Cul-III, dated the 20th March 2013, the Government of Maharashtra had given two months notice of its intention to declare the ancient and historical monument specified in the Schedule appended hereto, to be a protected monument, as required by sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960 (Mah. XII of 1961) ;

And whereas, the Government has not received any objection to the making of such declaration.

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by sub-sections (3) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960, the Government of Maharashtra hereby declares the said ancient and historical monument to be a protected monument.

Schedule

Localoty : Bankot Survey Number 74, Taluka : Mandangad, District : Ratnagiri

Name of the monument to be protected.— Bankot Fort (Himmatgad)

Ownership.— Government Plot No. 74

Particulars.— Although the exact date of the construction of the Bankot Fort is not known it was in existence during Nijamshahi reign. After the fall of Nijamshahi empire, the said Fort was in possession of Siddhis of Janjira as an admiral of Adilshaha. Later on Marathas conquered Bankot Fort in the year 1733 and was with Aangres till British Conquered it in 1755. The British renamed it as “Fort Victoria”. However according to the treaty between Marathsa and British, the Fort was handed over to Marathas again. After the fall of Maratha empire the Fort became a part of British India. The Fort consists of fortification wall with seven bastions and has two entrance. There is a well and plinths of three main buildings inside the Fort. Bankot Fort is existing from 16th Century and retaining most of its architecutural features and has extraordinary significance.

Measurement of the monument to be protected. : Length (East-West) : 83.00 meter.

Width (North-South) 81.00 meter

Area=51 R (5166.41 Square Meter)

Area around the Monument to be protected. : *East* : 32 meters from southeast bastion ;
West : 16 meters from northeast bastion ;
North : 17 meters from northwest bastion ;
South : 20 meters from south bastion.

Total area around the monument to be protected
 7560.59 swuare Meter.

Total Area to be protected : Area = 12727 square meter.
(including the monument).

Boundaries : *On the East* : Survey Number 14 and Survey
 Number 30 ;
 : *On the West* : Survey Number 71 ;
 : *On the South* : Survey Number 71 Survey No. 30 ;
 : *On the North* : Survey Number 71, Survey No. 14.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. P. BHOKARE,
 Deputy Secretary to Government.